

SLOVENSKI NAROD.

izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemam za avstro-ograke dežele za vse leto 25 K., za pol leta 13 K., za četr leta 6 K. 50 h., za eden mesec 2 K. 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K., za pol leta 12 K., za četr leta 6 K., za eden mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K., za pol leta 11 K., za četr leta 5 K. 50 h., za eden mesec 1 K. 90 h. — Za tuje dežele toliko šč, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljavne naročnine se ne osira. — Za oznanila se plačuje od peterostopne petit-vrste po 12 h., če se ozanilo enkrat tiska, po 10 h., če se dvakrat, in po 8 h., če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vrčajo. — Uredništvo in upravljanje je v Knaflovičevih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I nadstropju, upravljanje pa v pritličju. — Upravljanju naj se blagovno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Na katoliški podlagi.

V Št. Vidu, kjer zida škofo svoje prepotrebne zavode, je vse do kosti klerikalno, z malimi izjemami. Z eno besedo, vse je na katoliški podlagi. Na katoliški podlagi so zidani zavodi, ki bodo po zatrjevanju »gospodov in škofa zelo važno kulturno delo za ves svet, ali vsaj za srečno Kranjsko. Tu se bodo baje učili nadobudni mladenci naših klerikalnih mogotcev panati točo iz črnih bukev, ustanavljati konsume, Marijine družbe, prijeti shode Marijinih mladencov s cekarji. Učili jih bodo na podlagi katoliške matematike preračuniti, kako se mora v falitnih zadružah zaračunati sir po 1 kr. več pri kili, kakor se je v resnicu prodal, le da bo bilanca prava. Iz knjig Alfonza Ligourijskega se bodo tudi gotovo učili zavijati besede in prisege brez greha. Da bodo govorili proti liberalcem kakor gromovniki, kjer bo le prilika, za to se bo gotovo ustanovil poseben kurz govorništva. Pri veronauku se jim bo razlagal pojem »katoliški«, da se to pravi »za vse«, to je združenje vseh, čemur sledi, da prenehata vsa narodna zavest. Če bo treba, bodo prijeli tudi Sokola z besedo in dejnjem. To bo tedaj posebnost, recimo špecialitet teh škofovih zavodov, če prav razumemo razne škofove oklice.

V Št. Vidu se nadalje na katoliški podlagi od škofovih zavodov sem streljajo ljudje, idoči po državnih cesti. Na katoliški podlagi je škofo Šentvidčanom kar konfisciral vse studence, tako da v kratkem tukaj ne bo imel noben vodnjak vode. Ljudje bodo tedaj začeli spoznavati magnetično moč škofovih zavodov, ki bodo vse potegnili v sé, a od sebe ne bodo dali nič dobrega. Pri tem delu gre škofo na ruko občina, katere častni član je, kakor znano, obstrukcionist Susteršič. Glava v občinskem odboru je pa B-lec, po domači Klanfarjev Tone. Ta kráčanska duša Vam je pa res od srca dober. Vse da zaston, če je splošno dobro Št. Vida le tega

potrebno. Koliko streh je že daroval! Kako lepo se sveti njegova streha na cerkvi v zlatih žarkih izza škofovih zavodov vzhajajočega solnce! Toda kmalu bi pozabili naštetí vse njegove zasluge! Za rokodelce je namreč posebno vnet. Zakaj pa tudi ne, ko je sam kleparski mojster. Pred dobrimi šestnajstimi leti se je ustanovil v Št. Vidu »Rokodelski dom«. Ko se je ustanovil ta »Rokodelski dom« so od vseh strani prihajale podpore. Darovi so bili veliki, parkrat se je darovalo celo okoli 1000 gld., po 200 gld. darovi tudi niso bili redki. Daroval je nadalje Njega Velič, naš presvetli cesar 400 (500) gld. ob priliku, ko je bil v Ljubljani. Kranjska hraničarska tudi 500 gld. Razposlali so ob ustanovitvi 1000 tiskanih prošenj in vsaka je bila uslušana, ter je donesla vsaj 1 gld., kakor se nam zatrjuje. Večinoma so pa padali petaki in desetaki. Stavbna tla so bila zastonj darovana, stavbni material so ljudje navozili zastonj. Vrata, tla in druga mizarska dela so izvršili tukajšnji miszarji brezplačno, streho je darovala ta preljubi Tone, če tudi tako, da je reklo nekdo, da se mora sredi podstrehe za klobuk držati, da ga veter ne odnes. Veljalo tedaj ni druga, ko zidarsko delo in notranja oprava dvorane ter vodnjak. Vsakdo izmed ljudi, ki so bili takrat tu, zatrjuje, da je bila društvena hiša plačana popolnoma iz prispevkov darov. Ali vendar se je baje najelo pri »Kranjski posojilnici« posojilo 6000 gld. Kam je šlo to? Danes so prijevali v »Rokodelskem domu« veselice, ki so, posebno prejšnja leta, donašale letno vsaj čisti 200 gld. Nadalje so bila oddana stanovanja v tej hiši, ki so tudi mnogo donašala. Izdatkov ni bilo, le dohodki. Vso stvar je pa vodil od prvega pričetka Belec. In sedaj, na zadnjem občnem zboru društva rokodelskih pomočnikov Vam pove, da ima društvo čez 29.800 K. (devetindvajset tisoč osemsto) dolga in da se bo hiša prodala. Kako je to mogoče? To vprašanje so si stavili nekateri na občnem

zboru in Toneta vprašali po računih. Ta je pa začel besneti in je potem rekel, da ima račune doma in da odloži blagajničarstvo. To pa ne gre tako, dragi mi Tone! Zatrjuje se nam, da so prejšnji računi sicer podpisani na pravilno, a od takih, ki niso vedeli kaj podpisujejo in so bili večjidel še Tonetove kreature. Treba je, da to stvar še kdo drugi preide, ker vse gotovo ni prav, drugače bi si Tone ne prizadeval na prijateljskih izpredih do »Slepega Janeza« prepričati o svoji pravičnosti ljudi, ki jih drugače sploh neže poznavati. Na noge tedaj in poglejte, če ni kaj gnilega pri tem!

Vojna na Daljnem Vztoču.

Včeraj je došlo iz Petrograda uradno poročilo o večdnevnih bojih pri Dačičavu. Potrjuje se, da so se ti boji na ruski strani bili samo z bog tega, da bi čimveč časa pridobili za svoje nadaljnje operacije. Vsi ti boji so se za Rusko končali uspešno, to je, vse napade generala Oka, tudi njegov poskus dne 24. t. m. popoldne, prodreti ruski center, je ruska armada odbila.

Rusi, najbrž 1. sibirski kor generala Štakeljberga, so nato v noči dne 25. t. m. prostovoljno zapustili svoje pozicije in se v polnem redu umaknili proti severu, ne da bi jih pri tem ovirali Japonci.

Celo strategično situacijo je dočilil general Kuropatkin in ukazal, da se je treba pri Dačičavu boriti in braniti le toliko, da se sovražnik zadržuje, kakor je bilo to zapovedano pri Vafankovu dne 30. maja in pri Kajčovu začetkom julija.

V bitvi pri Vafankovu se je voj generala Štakeljberga še preveč zapletel v boj in je vsled tega mogel prekiniti borbo šele, ko je že imel znatne izgube. Pri Kajčovu pa se je tej napaki že izognilo!

Pri Kajčovu se je sovražnika prisilil, da se je več dni pripravljal na

bitko in s tem trtil dragoceni čas, dasi Rusi niso imeli namena se spuščati v večjo bitko, ki bi morda odločajoče mogla vplivati na tek nadaljnih dogodkov. Rusi so s spremno svojo taktiko zadrževali Japonce več pred Kajpingom in se potem brez znatnih izgub umaknili, dočim so Japonec povzročili občutne izgube.

Kakor se kaže, se je ruska armada tudi pri Dačičavu držala istega načrta in sploh se zdi, kakor da bi Rusi stremili za tem, da bi Japonce izvabili kolikor mogoče daleč v notranjost Mandžurije.

Tudi angleški in nemški listi že slutijo, da japonski »uspehi« pri Kajčovu in Dačičavu niso pravzaprav nikakvi uspehi, marveč da taki uspehi v bodoče še lahko postanejo za japonsko armado naravnost usodepolni. Zato so tudi o boju pri Dačičavu izostali običajni slavospevi, kar je pač dovoljni dokaz, da o kakem pravem japonskem uspehu niti ne more biti govor!

Poročilo generala Kuropatkina o boju pri Dačičavu.

General Kuropatkin je poslal carju Nikolaju obširno poročilo o vojnih operacijah preteklega tedna. O boju pri Dačičavu poroča:

V nedeljo dne 24. t. m. je sovražna armada na jugu zopet stopila v ofenzivo. Na našem levem krilu pri Tači se je vnel boj, ki je trajal 12 ur. Sovražnik je streljal neprestano s topov, a naša artiljerija mu je z uspehom odgovarjala. Sovražne baterije, ki so operirale proti Sanciaci in Tuci, so morale ob štirih popoldne umolkniti vsled našega ognja.

Istočasno je sovražnik z vso silo navalil na našo armado v smeri Dačičen-Jufensaj z namenom, da bi prodrl center naših pozicij.

Toda naša armada je odibila vse napade in vzdržala svoje pozicije. Ob poldeseti uri zvečer je bil boj končan. Podrobnosti o bitki in izgube še niso znane.

Ko je takoj poveljnik naših vojev vzdržal dva dni sovražni naval in uspehom odobil vse napade, se je jutri po kratkem odpocitku umikati proti severu, ne da bi ga nadlegoval sovražnik.

Ruske izgube pri Dačičavu.

Po poročilih iz Mukdena so ruske izgube pri Dačičavu neznatne. Iz Petrograda se brzojavlja, da je na ruski strani ranjenih 253 mož, med njimi dva generala in eden častnik; ruska brzojavna agentura pa celo zatrjuje, da ruske izgube niso znašale več nego 50 mož.

Japoneci so izgubili, kakor se poroča iz Tokija, 800 mož. Čudno pa je, da ni iz Tokija nobenega uradnega poročila o boju pri Dačičavu, ko so se sicer Japoneci vedno požurili, da so čimprej obvestili javnost o vsakem najmanjšem svojem uspehu. Sedaj pa molča! Ali so morda dobili tako hud udarac, da se ga sramujejo priznati? Prav lahko mogoče!

Aleksejev in Kuropatkin.

Berolinski »Lokalanzeiger« poroča iz Petrograda: Namestnik Aleksejev je ukazal, da se morajo vsi vojaški voji, ki dospo tekom tega meseca in v bodoče v Mukden, dati njemu in ne Kuropatkinu na razpolago. Ako je to resnično, potem je pač razumljivo, da Kuropatkin ne more z uspehom voditi vojnih operacij.

Cuje se, da je namestnik Aleksejev prišel že tudi v navskrižje z admiralom Skridlovom v Vladivostoku.

Boj med Liaojangom in Mukdenom?

Iz Tencina poroča Reuterjev urad, da se je v torek vnela velika bitka med Liaojangom in Mukdenom.

Ta vest je zelo neverjetna in jo je treba sprejeti z največjo rezervo.

Vladivostoško brodovje na pohodu.

»Times« javlja iz Tokija, da so ruske križarke, ki so torpedirale in

— žal — njegovi služabniki ponavč teptajo v blato.

Pri takšnem prosvetljenem verskem naziranju se pač ni čuditi, da se pesnik ne more ogreti za razne pompozne, čestokrat naravnost smehne verske obrede, ki nimajo drugega namena, kakor s svojim pomponom vplivati na nerazsodno množico.

„Brez cene vsi obredi so zunanj! kaj modrijanu je lupina mar!

Nedvez, žal, nikdar ne vidi jedra.

Ni pa resnice jedro glavna stvar?“

Zato je pesnik tudi skrajno zoporno, da je dandanes obred v religiji glavna stvar in da je leta po največ povod raznim verskim bojem. Z ozirom na to kliče pesnik:

„Je vredno z bog lupine se črteti, prepričati se in se dražiti?

Je prav li, žrceti vi in vi menihi, pregnati se in sovražiti?“

Sklepam ta odstavek z besedami dr. Gojmira Kreka:

„Ali ste sedaj vendar slišali, vi hinavci, kako oznanjuje naš pesnik besedo božjo?...“

In dvignili so svoje oči in videli nikogar drugega kakor Krista samega!“

LISTEK.

Anton Aškerčev „Četrtri zbornik poezij“.

(Založila lg. pl. Kleinmayer & Ferd. Bamberg v Ljubljani 1904.)

Napisal: *

II.

Aškerčev, oziroma je bil katališki duhovnik.

Katoliška duhovština je vzgojena v načelih, da je vera katoliška edino prava in da izven nje nima nobena druga religija pravice do obstanka. Nujna posledica tega nauka je verski celotizem in verska neznošljivost in nestrnost napram drugovercem.

In v istini, v nobeni drugi verski družbi ni najti med verniki, zlasti pa še ne med svečeniki toliko netolerantnosti in verskega fanatizma, kakor med katolički. Saj so še med takozanimi mlačnimi katolički, ki so se že kolikor toliko odresli zastareli nazorov in katerih cerkev pravzaprav ne prišteva več med svoje, redki slučaji, da bi se posameznik postavil na stališče popolne in absolutne to-

lerance. Ako se uvažuje, da spadajo le ti v vrste takozvane »slušajoče« cerkve, torej med one, ki v verskem oziru še niso tako utrjeni, da bi ne potrebovali opore s strani »učeče cerkve«, je pač jasno, kako zelo redki morajo biti slučaji, da bi se člani »učeče cerkve«, to so duhovniki, ki so dobro podkovani v vseh verskih resnicah in neresnicah in finesah, emancipirali nazorov, ki so se jim umetno vcepili v srca, in se dvigili na vzvišeno stališče prave verske tolerance; to so tako redke pri kazni, kakor zvezde-repatice, ki se pojavitajo na obzoru morda samo vsakih sto let.

Ni torej neinteresantno vprašanje, kako stališče zavzema napram verskemu naziranju pesnik Anton Aškerčev.

Odgovor na to vprašanje se pravzaprav že lahko posname iz tega, kar smo včeraj povedali.

Pesnik svobode mora tudi v verskem oziru zastopati načela misli svobodne in mora biti dosledno tudi v verskih vprašanjih tolerant in strpljiv. In kot tak se nam kaže Aškerčev v vseh svojih delih.

Potovaje po Bosni, videč moliti slovanskega mohamedana v džamiji, jo vzkliknil:

„Po svoje jaz — vi pa po svoje kot bratje častimo bog; Molitev je dobra i vaša, če dobrega vzdih je srca.“

Iz teh besedi je pač jasno, da pri Aškerčevu ni sledu o onem verskem celotizmu, s katerim se toliko odlikujejo katolički duhovniki in laiki.

Katolicizem in toleranca, to sta si, dva nasprotujoča drug drugega izključujoča pojma. Čim se je Aškerčev postavil na stališče tolerance, moral je priti v konflikt s cerkvijo, ki zmetuje to načelo. Kakor hitro pa ni priznal enega izmed temeljnih naukov katoliške cerkve, s katerim le ta stoji in pada, moral je nujno iz tega že izvajati nadaljnje posledice in ne ustrašeno korakati naprej po započeti poti.

In Aškerčev, krepak značaj železne volje in neustrašen do skrajnosti, ni obstal sred pota, ali morda celo krenil nazaj!

Zgradba verskega naziranja se je jela podirati pred njim, ker ni

mogla vzdržati prekušnje pred sodnim stolom njegovega razuma; videl jo je padati

potopile parnik »Takšimamaru«, hoteli zapleniti tudi angleški parobrod »Sumara«. Križarke so ladjo ustavile in jo natančno preiskale, ker so se pa prepričale, da parnik nima nobene kontrebande na krovu, so ga izpuščili.

Po poročilih iz Londona so v Ameriki v silnih skrbeh za parnik »Koreja«, ki je 12. t. m. odplul iz San Franciska. Parnik je imel na krovu za Japonsko vojno kontrebando in razen tega še 200 000 f. šterlingov zlata za japonsko vlado.

Spošno se misli, da je vladivostoka eskadra zaplenila tudi ta parnik.

Kje se sedaj nahaja to brodovje, se nič prav ne ve. Iz Petrograda so poroča, da so vladivostoske križarke te dni videli v bližini otoka Formosa na južnokitajski obali in da so tamkaj zaplenile zopet en japonski parnik. Obenem se razglaša, da je car Nikolaj imenoval prejšnjega poveljnika vladivostoskega brodovja kapitana 1. razreda — Rejcenstejna pod-admiralom.

Japonske vojne ladje v Rdečem morju?

Kakor se poroča iz Londona, je dobil kapitan ruske križarke »Smolensk« brzjavko, da so došle v Rdečem morju japonske vojne ladje.

Francoski parnik »Chodoc«, ki je dospel iz Saigonà, poroča, da je v ponedeljek v Rdečem morju videl tri vojne ladje z dvema torpedovkama, ne da bi mogel določiti njih narodnost.

Takisto zatrjuje tudi poročevalec »Daily Mail« v Suezu, da se v Rdečem morju nahajajo japonske križarke.

Revolucija v Koreji?

»Tribun« se javlja iz Seula, da je korejska vlada opozorila Japonce z ozirom na veliko razburjenost med prebivalstvom radi postopanja japonskega vojaštva, da naj bodo pripravljeni, da vsak hip izbruhne revolucija v Koreji, ki bo v prvi vrsti na perjena proti Japoncem samim.

Japonska vlada pošilja z bog tega vedno večje voje v Korejo, da bi udušili eventualni upor.

Politični položaj.

Praga, 27. julija. Češki agrarci baje nameravajo prepustiti obstrukcijo Mladočehom, dočim bodo sami šli le v opozicijo ter si skušali pridobiti gospodarskih koristi. V ta namen izdajo agrarci pred jesenskim zasedanjem drž. zborov oklic na narod. V oklicu se bo opozarjalo na dosevanje brezuspečno obstrukcijo.

Tešin, 27. julija. V sosednjem vasi je imel nemški poslanec Nowak včeraj shod. V svojem govoru je jadikoval nad posurovelostjo parlamenta, vsled česar je izgubil ves ugled pri ljudstvu. Govornik se je čudil, da Nemcem ne poide potrpljenje. Pozabil je, da so tako posurovelost zanesli prvi Nemci v parlament, a Slovani so morali imeti dolgo potrpljenje.

Deželnozborske volitve v Bukovini.

Crnovec, 27. julija. Včeraj so se vrile volitve iz skupine mest in trgovinske zbornice. Tu se je pokazalo, kako so bukovinska mesta zastupljena z židovskim nemštvom. Skoraj vse mandate so dobili nemški liberalci, tako v Crnoveh oba mandata, v trgovinski zbornici oba, v Seretu, Suezu in Radovcu. Med izvoljenimi je tudi znani naš »rojak«, profesor Skedl. Izvoljen je v Seretu.

Ogrsko-hrvatski drž. zbor.

Budapešta, 27. julija. Zbornica je nadaljevala podrobno razpravo o proračunu trgovinskega ministrstva. Poslanec Smialovszky je izjavil, da goji za trgovinskega ministra popolno zaupanje. Posl. Mukits je dokazoval, koliko škodo provzroča skupna carina ogrske industriji ter je zahteval, naj se nekaj stori za povzdigo male obrti. — Trgovinski minister je izjavil, da priznava, da je mala obrt potrebnia nujne pomoči, kar se bo tudi dalo nekoliko doseči z revizio obrtnega zakona. Zakon o kartelih je že izdelan. Glede trgovinskih pogodb je že ministrski predsednik povedel abornici, da Ogrska toliko časa ne sklene nikakih pogodb, dokler ne uredi na kakršenkoli način svojega razmerja z Avstrijo. Potem je govoril minister o skupni carini ter povedal, da bi v služaju carinske ločitve od Avstrije imela Ogrska pri svojem izvozu v Avstrijo 18 milijonov kron škode, pri izvozu moko celo 57 milijonov kron, in ta škoda bi še narasla, ako bi v tem času Romunija imela preobilico žita. Nadalje je govoril o prekopih ob Donavi in Tisi. — Proračun trgovinskega ministrstva se je nato sprejel ter se razprava odgodila do jutri.

Nevarnost iz Italije?

Dunaj, 27. julija. Potruje se vest, da vojaštvo v italijanskih pokrajih Avstrije letos ne gre na manevre, temuč ostane polnočtevilno v svojih garnizijah. Za vzrok tej odredbi se smatra napeto vedenje avstrijskih Italijanov in vojne odredbe Italije na avstrijskih mejah. Nihče ne more več tajiti, da je zadnji čas med Avstrijo in Italijo zavladala skrajna nezaupnost.

Dogodki na Balkanu.

Carigrad, 27. julija. Avstro-ogrski in ruski poslanik sta pri turški vlasti ustno posredovala za pomnožitev tujih orožniških častnikov v Macedoniji.

Sofija, 27. julija. V vilenjetu monastirskem pustošju grozno mnogobrojne turške roparske čete, in sicer v okraju Ohrida razbojnik Malik aga z 18 do 20 roparji; med Ohrido in Reško načeluje 20 mož močni roparski četi sin Ram Duke; v okraju Debar ima Tair Tola 25 do 30 mož brojčno roparsko četo; v

bilo dneva, da niso stražarji in hlapci prigrali nekaj kmetov ali kmetic v samostan in jih na dvorišču izbičali, češ, da so obrekovali samostan in žalili njegove prebivalce. Dostikrat je bil pesek na dvorišču ves poškropjen s krvjo, okrog katere so se podili gosti roji velikih črnih mušic.

Pa tudi kmete, ki niso bili samostanu podložni, je pater Celestin preganjal, kolikor je mogel in dostikrat je najel vojščake in jih napolid, da so v divjem diru jezdili čez njive in poljane in da so konjska kopita pomandrala sadove trdega kmetskega dela.

Toda vzlič teh strahovladi niso utihnilne govorice o početju menihov z Ester, z ujetimi cigani in z Erazmom. Ljudska fantazija je te dogodke pobovala in jih opremila s strahotnimi dejstvji. Stare, že davno zaceljene rane na narodovem životu so se začele odpirati, stoltnne krivice so začele narod z novo močjo skeleti, v vseh srečih je vrelo in v narodovi duši so nastajali celo dvomi o resničnosti cerkevnih naukov. Tisoč v tisoč pesti se je, čeprav še skrivaj in v onemogli jezi, dvigalo proti samostanu in prelita krije vpila do neba po maščevanju.

okolici Monastirja samega pa prešijo roparji: Šekki s 35—40 možmi, Luman s 15 roparji in Ahmed s 20 roparji.

Francija in Vatikan.

Pariz, 27. julija. Lavalske škof je pismeno pri papežu opravil, ker mu pod sedanjimi pogoji ni mogoče priti v Rim, kamor ga je pozvala kurija. Vkljub temu mu Vatikan ne priznane ekskomunikacijo. V Vatikanu se najhuje ježe nad škofom zaradi tega, ker je pismi, ki sta mu jih pisala kardinala Vanutelli in Merry del Val, priobčil po ča sopsih. Dijonski škof pa je izgubil pogum ter je danes odpeljal v Rim delat javno pokoro. V ministrskem svetu dne 2. avgusta bo padla odločitev glede popolne ločitve cerkve od države.

Zaradi umorjenih misijonarjev na Kitajskem.

Pariz, 27. julija. Kakor znano sta bila nedavno na Kitajskem umorjena neki belgijski škof in neki misijonar. Ne ve se, ali so ju ubili roparji ali zarotniki. Ker ima Francija protektorat nad katoliki na Kitajskem, mora to zadevo urediti. Francoska vlada je že naročila svojemu poslaniku v Pekingu, da zahteva od kitajske vlade popolno zadoščenje za umorjena duhovnika. Kakšno naj bo to zadoščenje, aka Kitajska sploh ne ve za storilce! Najbrže se zaradi teh dveh misijonarjev zopet izcimi kaka diplomatička afera, aka ne celo ekspedicija.

13·6 milijonov za kolekovino.

Pariz, 27. julija. Kakor znano, je takozvana »panamska družba« dobila za Panama-prekop 200 milijonov frankov. Takoj pa se je oglastil francoski fiskus, ki zahteva za vpis koncesije na ime nove družbe kolkovnega davka v znesku 136 milijonov frankov. Družba seveda ugovarja.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 28. julija.

Osebna vest.

Profesor veronauka na I. drž. gimnaziji v Ljubljani monsignor Tomo Zupan je na lastno prošnjo umirovljen.

Vsesokolski zlet in njegovi zasramovalci.

Ni nam mogoče, da bi priobčili posnetke iz poročil različnih slovenskih listov o vsesokolskem zletu. Če bi hoteli to storiti, bi se morali ves mesec baviti s to slavnostjo, kajti malone vse slovensko časopisje je posvetilo vsesokolskemu zletu največjo pozornost in je obširno poročalo o njem. Vse sokolstvo je lahko ponosno na ta poročila, kajti v njih se toplo in oduševljeno priznava, da je slavnost znamenito uspela in da spada zlet med najkrasnejše uspele slovenske manifestacije in da je bilo vzprido ogromne udeležbe uprav čudovito dobro preskrbljeno za zunanje ude-

ležnike. Na milijone slovenskih sinov je danes poučenih o tej slavnosti, na milijone jih je, ki znajo ceniti delo in trud onih rodoljubov, ki so pripravili in priredili to veleimpozantno slavnost, in na milijone jih je, ki danes vedo, kdo je na Slovenskem nositelj narodne, sokolske misli. Na stotine je slovenskih listov, ki so navdušen oznanili znamenitost in sijaj sokolskega praznika; v čeških in v hrvaških, v ruskih in srbskih, v poljskih, bolgarskih in slovenskih listih slave to priredbo, časte po zasluzenju prireditelja in jubilarja »Ljubljanskega Sokola« in izrekajo zahvalo onim, ki so s trdim in napornim delom in v velikimi žrtvami vse poskrbeli, kar je bilo treba za slavnost. S to slavnostjo je slovenski narod pridobil na milijone prijateljev, bratov, ki so nas došle komaj poznali. In vendar so se našli ljudje, ki to znamenito slavnost grde in zasramujejo.

Na vsi slovenski zemlji od Mangarta do Vladivostoka od Gdanskega do Soluna je pa le en sam list, ki je spošben take infamije, to je list ljubljanskega škofa, nesnažno glasilo nesnažnih politikov in duhovnikov, to je ljubljanski »Slovenec«. Klerikalci so bili od nekdaj strupeni sovražniki »Sokola« in so ga vedno obirali, zasramovali in na najhudobnejši način denuncirali kot veleizdajsko revolucionarno društvo, dasi se ni »Sokol« nikdar vstikal v politiko. Toda klerikalci so »Sokola« sovražili in ga sovražijo tudi še danes, ker sovražijo narodno idejo, ki je kristalizovana v sokolstvu, ker sovražijo slovensko misel, kakor je oživotvorjena v sokolstvu in o kateri vedo, da izklučuje klerikalizem. Prav pravijo brnske »Lidové Noviny« v svojem krasnem poročilu: »Sokol bdí — a to je zárukou, že svoboda, jejíž heslo v čele svého praporu má zlatým písmem napsáno, už ne zanikne a že ve volné svobodě rozwíne se měrou vychovatou i duch pro zápasý na poli duševním, kde v rozodném, konečném utká se boji veškeré Slovanstvo se společnou nepřátelskou racou... Jest třeba jen na počátké cestě neúmornou prací v pradě sokolskou vytrvat a tak myšlenka všešlovanská zachrání jistě nás Slovany všechny pro všechny věky.«

Sokolsko misel sovraží klerikalizem in zato preganjajo klerikalci »Sokola« od nekdaj. Minola slavnost jih pa toliko bolj jezi, ker se niso mogli zraven prištuliti, ker se je pred vsem slovenskim svetom pokazalo, da med bojevnikami za sokolstvo, za slovensko misel in kranjskih klerikalcev. Že dvajset let je tega, kar je Mahnič začel sokolstvo zasramovati in denuncirati in kranjski klerikalci so mu zvesto sledili do slavnosti. Šele nekaj tednov v pred

Tako je začelo tleti in goreti na vseh koncih in krajih okrog Bistre. Tu se je videl šele dim, tam so se začeli pojavljati že plameni upora proti samostanu in odpada od rimske vere, povod je pa bilo moreče soporno, kakor pred velikansko nevihto, ki poruši in polomi vse, kar najde na svojem potu.

Tako zavzetna »Zigennerhertz« je bila končana šele proti jeseni. Vojščaki so se vrnili v Ljubljano, njim na pomoč dodeljeni graščinski hlapci so odšli na svoja domovanja, v samostanu je ostal le majhen oddelek vojščakov v varstvo samostana. Ko je pater Celestin s svojega okna gledal za odhajajočimi vojščaki, ga je prevzela jeza, da sedaj nima več upanja dobiti Erazma pl. Obričana v roke. Maščeval se je sicer kmetom, ali onega, katerega bi bil najraje ugonobil, ni mogel doseči. Nadvojvoda Karel je bil sicer na prošnjo samostanskega predstojništva brez preiskave izrekel obsodbo nad Erazmom, da je pregnan na vse čase iz vseh avstrijskih dežel, da mu ne sme pod strogo kaznijo nične dati ne zavetiča ne hrane, nego ga mora kot zločince in apostata izročiti cerkveni oblasti, ali pater Celestin je vedel, da se more ta

slavnostjo so v dunajskem »Vaterlandu« na najpodlejši način denuncirali »Ljubljanskega Sokola« — a čim se je približala slavnost, čim so vedeli, kako velikanska manifestacija bo zlet, čim so spoznali, da bo posornost vsega slovanskih osredotočena na ta zlet — so kar naenkrat tudi hoteli igrati na tej manifestaciji svojo vlogo. Kaj bi bilo vse javno mnenje reklo, če bi bil »Ljubljanski Sokol« pustil na svoji jubilejski slavnosti na vse slovenski priredbi sokolstva nastopiti sovražnike sokolstva, tiste ljudi, ki so »Sokola« 20 let nepretrgoma zasramovali in ga denuncirali. Čast sokolstva je zahtevala, da je »Ljubljanski Sokol« pustil na strani brezdomovinske klerikalce. In zdaj je začel »Slovenec« svojo vojno z nesramno izjavo, priobčeno dne 15. t. m., da njegova stranka odklanja sodelovanje — na katero je nihče ni vabil, in z še nesramnejšo opazko, da le iz ozirov na zunanje goste ne nažene svoje sodrge, da bi slovensko manifestačno slavnost razbila in razgnala.

To je »Slovenec« pisal 15. t. m. in na to smo mu mi odgovorili z notico, na katero se sinoči sklicuje, in v kateri smo mu za njegovo nesramnost primerno posvetili. Slavnost se je izvršila sijajno in krasno. Na vsi slavnosti ni bila izrečena ne ena beseda, ki bi bila naperjena proti klerikalcem, ni bil storjen ne en korak, ki bi mogel biti klerikalci v spodiplaj. Z nobesom, katero klerikalci sploh zmožen ni, se je vse opustilo, kar bi moglo dati slavnosti kak strankarski značaj, dasi klerikalci kot preganjalci in denuncijantje sokolstva gotovno ne zasluzijo nobenega obzira. Za to velikodušno prizanesljivost in za nobesco, da se nitiz besedico pri slavnosti niso pred zastopniki vsega sokolstva ožigali klerikalci po zasluzenju, se je »Slovenec« zahvalil s tem, da grdi vseslovensko slavnost, o kateri so navdušeno poročali vsi drugi slovenski listi, da insultira vse tiste, ki so priredbo imeli v rokah in se z občudovanja vredno požrtvovalnostjo trudili zanje in da razširja najpoddlejše laži, s katerimi bi mogel slavnost kompromitirati. »Slovenec« laže kot eigan, kakor je pač njegova navada od nekdaj, a nas le veseli, da je tako pred vsem slovenskim svetom pokazal svojo propadlost in zavrnjenost. Koliko zažejo njegova natolocenja, razvidi se iz tega, da se »Sokolu« niti vredno ne zdi, da bi nana sploh kaj odgovoril, nego jih molčečim prezirom ignorira.

— **Slovenec!** Vabimo Vas na XIX veliko skupščino družbe sv. Cipriana.

obsoba brez vojaške pomoči samo slučajno izvršiti. In to ga je peklo in mu je ležalo na duši, mu je razvremalo možgane in razgrevalo kri. Celo menihi niso mogli tega pojmiti, ker niso poznali prave nature tega groznega moža, ki je imel le eno samo a silno strast, da je hotel uveljaviti vedno in povsod svojo voljo, in ki je poznal le eno radost, le en užitek, le en razkošje, delirij volje.

Srep je gledal pater Celestin za odhajajočimi vojščaki in ko so izginili v daljavi, je njegov pogled motril močno ravan, ko se je v svitu zahajajočega solca razprostiral pred njim. In zdaj ga je obšel ponos, da je skoro vse, kar vidi njegovo oko, njemu podložno in pokorno, da je on kralj te pokrajine, gospodar in metainživiljenje teh prebivalcev, katere je s svojo železno pestjo ukrotil tako, da se po pasje uklanljajo njegovi volji. Samo prijorskega križa na zlati verigi še ni imel, a vedel je trdn, da ga dobi, čim le iztegne roko, in zato je lahko čakal ugodnega trenotka.

Tedaj, ko je pater Celestin z razmišljavanjem o svoji moči toljal svojo jezo, da se ne more maščevati nad

ila in Metoda, ki bo v četrtek, dne 4. avgusta 1904 v Žalcu pri Celju. Začetek sv. maše ob 10 uri, začetek zborovanja v dvorani g. Fr. Hodnika ob 11 uri. Po zborovanju skupni obed, za kateri naj se udeleženi do 2. avgusta t. l. zglaše pri odboru podružnice sv. Cirila in Metoda v Žalcu. Kuvert brez pijače stane tri krone. Po obedu razchod po Žalcu in okolici. Ob 5. uri popoldne koncert. Ravna teljstvo c. kr. državnih železnic je z odlokom z dne 3. julija 1904, št. 19587/5, dovolilo, da se odpelje poseben vlak iz Žalcu v Celje 4. avg. 1904 zvečer ob 8. uri 23 minut, ki bo imel direktno zvezo z vlaki proti Ljubljani in proti Mariboru.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Vsenemški poslanec

Stein je — seveda tudi skrivaj — obiskal te dni Jesenice in imel tam shod. Namen shodu je bil, ustanoviti na Jesenicah vsenemško delavsko društvo. Kakor poroča pri ti priliki vsemško glasilo, je na Jesenicah v zadnjih dveh letih že osmedeset oseb prestopilo k protestantizmu. In rimskim klerikalcem se še vedno ne svita!

Trgovski tečaj na mestni višji dekliški šoli v Ljubljani

je zaključil letosno šolsko leto dne 20. julija z izpitom, ki je trajal dva dni in sicer 19. in 20. julija. V izpravevalni komisiji, kateri je predsedoval načelnik kuratorija gr. ravatelj Senekovič, so bili gg. ravatelj dr. Požar, mestni knjigovodja Terdin, profesor A. Sič in sodni avsultant Kuder. Izmed 32 vprejetih učenik so izstopile med letom 4. k skupščini se ena sploh ni oglašila, dve ste pa po pismenem izpitu, ki se je vršil od 4.—7. julija, odstopili. Pri izpitu so 3 učenke padle, 22 pa jih je napravilo izpit in sicer 5 z odličnim, 17 pa z dobrim uspehom. Poučeval je knjigovodstvo mestni knjigovodja gr. Terdin, trgovstvo, tko, trg. korespondenco in pisalni stroj g. prof. S. Č. trgovsko in menično pravo pa g. Kuder. Ta prepotrebni trgovski tečaj, ki je zaključil letos že 4. šolsko leto, je dal slovenski trgovini že mnogo svežih in mladih trgovskih moči. Morski je ta mladi trgovski naraščaj takoj uplivjal, da se je uvedlo vsej slov knjigovodstvo, morski pa tudi slov. korespondencia. Bodre druge za slovensko misel in besedo, se ta mladi naraščaj sam vnenja ob njej. Mnogo učenek bo ostalo v domači trgovini, ta ali ona bo prevzela od svojih staršev trgovino ter bo imala priliko uvesti v svojo trgovino samo slovensko poslovanje. Trgovski tečaj je vzgajališče slovenskega trgovskega poslovanja, samostojnih ženskih eksistenc in slovenske ženske zavestnosti.

Umrl je včeraj ob 8. uri zjutraj v tukajšnji hiralnici, v 41 letu starosti, Anton Grabljevič ustavovitelj socijaldemokratične stranke na Kranjskem. Ikonnik je bil tako dober ljudski govorščik in je znal s svojim nastopom delavcev nasmehati za svoje ideje. Zadnja leta je bival v Ljubljani kot tajnik Avstrijske zveze rudarjev. Vseled našornega dela in slabih gmotnih razmer se mu je omračil um, na kojem je bolehal skozi več let. Ž njimi izgubi socijalna demokracija

Erazmom, je zapustil dolgi Laban samostan. Sedaj pa ni imel na sebi obleke samostanskih stražarjev, in ni imel na strani meča, s katerim je bil sicer vedno oborožen, nego je nosil ognljeno kmetsko obleko v rokah pa je držal debelo palico. Vendar pa je zadovoljno zvijžgal, ko je šel svojo pot do ovinka, izza katerega se ni več videlo na samostan. Tam se je usedel kraj ceste, da še enkrat ogleda mogična poslopja, kjer je prezivel tóliko let in ki jih je danes zapustil za vedno.

— Hej, kam pa ti, pa v tej obleki? S temu besedami je Anton Magajna, ki je prijezdil z Verda, prebudil dolgega Labana iz njegovih sanj.

Počasi se je Laban obrnil k Magajnu, kakor bi se njegovi pogledi ne mogli ločiti od samostana.

— Po svetu grem, gospod Magajna. Da, da, po svetu. Nič se ne čudite; res je tako. Savel je šel iskat očetove oslice, pa je našel kraljevstvo; kdo ve, kaj jaz najdem.

— Pred vsem bi se moral vedeti kaj iščes, je menil Magajna.

— Ali naj Vam povem po pravici?

slovenščina zadnjega izmed svojih pravoboriteljev. Pogreb bude danes ob 7. uri zvečer iz hiše Radeckega cesta št. 11.

— **Vogov nemški življenskipis.** Gospodom subekribentom se nasnanja, da bode Vogov životopis koncem tega meseca dotiskan. Takoj po natisku se počne razpoliljatev.

— **Tržiški „Sokol“.** Izvanredni občni zbor tržiškega »Sokola« se je vršil 24. t. m. Od navzočnih 24 članov sta bila soglašeno izvoljena za podstarosta brat Miha Zaletel, za odbornika pa brat Peter Smolej. Pri ti priliki so se določili tudi posmehnosti za slavnostno ustanovitev »Sokola« dne 4. septembra t. l., in sicer tako le: 1) na predvečer napravijo pevci »Sokola« podoknico starosti bratu Josipu Luzariju; 2) v nedeljo 4. septembra dopoldne ob 10 uri bo sprejem in pozdrav došlih bratkih društov, ob 11. uri ogled Tržiča in okolice, ob 1. uri popoldne banket v gostilni pri Bastelu, kjer bo svirala godba na godala, a ob 3. uri popolne bo javna telovadba. Kralj, kjer bo javna telovadba, se naznani prihodnjih. Že sedaj prosimo vsa bratška sokolska in sploh vsa narodna društva, naj nas blagovale počastiti pri te velevalni slavnosti s svojim obiskom. Posebna vabila se še razpolijejo. — Odbor.

— **Aljažev dom v Vratih.** Slovensa otvoritev Aljaževega doma v Vratih, postavljenega v spomin desetletnice »Slovenskega planinskega društva«, v nedeljo, dne 7. avgusta t. l. Spored: Odhod iz Ljubljane v nedeljo, dne 7. avgusta, ob 5:05, ozir. iz Šiške ob 5:09 zjutraj, prihod na Dovje ob 7:11. Z Dovjega v Vrata (mimo Peričnika) 2½ ure hoda. V Vratih pri Aljaževem domu ob poldvanjskih sv. maša pod milim nebom; opravi jo g. Ivan Miškar. Blagoslovitev in slovenska otvoritev doma. Zavava: petje in godbe. Odhod v Mojstrano in na Dovje ob štirih popoldne in z Dovjega ob 8:39 zvečer v Ljubljano. Prihod v Ljubljano ob 10:40 počasi. Za jed in pijačo je poskrbljeno. Za pravi obed se je oglašiti do dne 2. avgusta pri odboru v Ljubljani, istotko za prenosišče. Ob koncu veličastne alpske doline Vrat, tam kjer se dviga mogočni Triglav ob tem da vrha liki navična stena, stoji že od leta 1896 Aljaževa koča, ki jo je postavilo »Slovensko planinsko društvo«. Koča obstoji le iz enega prostora, v katerem je 6 ležišč, ognjišče in miza z potrebnimi klopami. V podstrešju so ležišča za vodnike. Koča ni bila oskrbovana; opremljena je bila le s potrebnim kuhinjsko posodo, da si je mogel turist kaj malega skuhati. Veličastnost doline same in poti, ki izvirajo iz nje na Triglav in njega sosedne ter zlasti v romantično Trento, so privabljali vsako leto vedno več turistov v kočo, in tako je nastala izven društva misel, da bi se postavila v Vratih velika, oskrbovana koča. Misel je vzasla celo do namere, da bi zgradili velik planinski hotel, ki naj bi ne služil le v turistične namene, marveč bi bil tudi letovišče in središče planinskega zdravilišča. Tem idealom je pa napsotovlji hladni realizem v obliki pičlo odmerjenih denarnih sredstev. Društvo samo ne bi moglo prevzeti tolikih stroškov za velik hotel, zasebnim potom pa gmotne podpore tudi ni bilo dobiti. Misel o hotelu se je vsled tega vedno bolj kralila in odbor je zato sklenil, zgraditi z najmanjšimi stroški nekoliko večjo

No, pa vede, cigane grem iskat, je potihoma odgovoril dolgi Laban in videni izraz začudenja, ki se je pojavit na Magajnovem izrazu, je pristopil bliže in skrivnostno skoro neslišno razdelil Magajni svojo tajnost. Vam že zaupam, Vi ste bili zmerom dobri z menoj. Veste zakaj grem cigane iskat? Kaj ne, da ne veste? Lejte, gospod Magajna, cigani so Aronovi sinovi. To je čisto gotovo. Jaz sem to slišal sam, ko je to pravil kralj David in ko sem ga vprašal, če je res, mi je to potrdil. Trikrat sem ga vprašal in trikrat mi je potrdil.

— A kaj naj to tebi pomaga, ljubi moj Laban; naj bodo cigani že Aronovi ali Luciferjevi, zato jih vendar preganjajo ko divje zveri in obešajo brez usmiljenja. Kaj hočeš po sili priti na vešala, da se mišliš pridružiti ciganom.

— Saj ne ostanem pri njih, je menil Laban, le njihovo skrivnost bi se rad naučil, potem jih spet zapustim.

— Kaka skrivnost je to?

— Ali ne veste, kaj poroča sv. pismo? Egiptovski duhovniki so zasili Arona in videli, da zna iz praha uši delati. Zato so ga zatožili pri Faraonu.

Ali zdaj razumete. Aron je delal uši, da je ž njimi trpinčil Egiptance; če je znal uši delati, potem je znal tudi iz praha denar delati, in če je to moč imel oče, zakaj bi je ne imeli njegovi sinovici?

— In ti bi se rad tega naučil pri ciganih?

— I kajpak, pa kako rad. Pa se tudi naučim. Le verjemite mi, cigani znajo res iz prahu delati ne samo uši ampak tudi denar. Ko sem bil njih jetnik, sem videl tri vreče čisto novih cekinov.

Magajni se je Laban smilil, ali sprevidel je, da s pametno besedo ničesar ne opravi.

— Laban, ti si osel, kadar boš to sam spoznal, pa pridi k meni. Če najdeš cigane, poizvedi, kje je Erazem in sporobi mi to. Z Bogom!

Magajna je odjezdil, dolgi Laban pa je smehljače gledal za njim, kakor mož, ki si je svest, da ima velikansko misel in kateremu se smilijo vse, ki njegove misli ne pojmi in ne morejo slediti poletu njegovega duha.

kočo, ki naj bi zadostovala, ker bi bila oskrbovana, turistom in tudi letoviščarjem v manjšem številu. Z ozirom na njo vedno obsežnost se je nazvala nova stavba »dom« in z ozirom na velezaščitnega društvenega častnega člena, po katerem ima že ime tudi prva koča, se imenuje ta dom »Aljažev dom«. Stara Aljaževa koča tvori v tlorisu kvadrat, ki mu je stanica dolga 550 m, novi Aljažev dom je pa 1380 m dolg in 910 metrov širok. Zgrajen je iz macesno vega in smrekovega lesa na 75 cm visoki zidan podstavni ter pokrit s cementnimi strešniki. Stavba je pritična z uporabo podstrešnih prostrov. Glavni vhod je obrnjen proti južnognih strani. Čez nekoliko na prostem stojecih stopnic stopišča v sobo, ki je nekaka predsoba v razdeliti prostorov. Na levo od te predsobe se nahaja prostorna jedilnica z divnim razgledom na Luknjo, Triglav in Cmir. Iz jedilnice je vhod v spalnico za dame s šestimi posteljami. Na desni strani od predsobe drže vrata v spalnico za gospode, v kateri je prostora za deset ležišč. Iz predsobe je dohod v vežo in v stopnišče, ki ležita na severni strani hiše. Iz veže pride v kuhinjo, poleg katere se nahaja prostorna shramba, pod kuhinjo in shrambo pa je velika klet, v katero vodijo stopnice iz veže. Po leseni stopnici pride v podstrešno nadstropje, najprvi v prostorno predsobje, iz katerega drže doverja vrata, vsaka v svojo sobo. Od teh štirih sob imata dve razgled proti zapadu, torej proti Luknji in Triglavu, iz drugih dveh pa je mičen pogled po vsej dolini nazaj, ki jo na videz zaključuje zeleno Rečica. V teh štirih sobah bodo po 2 do 3 postelje zlasti za letovišarje. Stara koča, ki stoji nekoliko vstran, se bo uporabljala najbolj za vodnike. »Slovensko planinsko društvo« hoče z novo stavbo ustrežiti turistom, da bodo imeli dobro prenočišča na izhodišču na velike partie v Julskih Alpah, pa tudi letovišarjem, ki si žele počitka in miru med veličastnimi gorami. Društvo pa pri svojih napravah ne sme in ne more prekoračiti svojih gmotnih razmer. Vsled tega se ni gledalo pri zgradbi Aljaževega doma na zunanjji hiši, marveč se je raje denar uporabil za solidnost in praktičnost stavbe in za vodovod, ki je napeljan izpod Triglava. Opisali smo Aljažev dom le nekoliko; bolje je pač, da si ga vsak ogleda sam, zato upamo, da pride v nedeljo, dne 7. avgusta t. l. kar največje število planincev v Vrata, da se na novo poklonimo kralju naših planin — mogočnemu Triglavu.

— **Podružnica sv. Cirila in Metoda za Žužemberk** in okolico ima dne 31. t. m. v šolskem poslopu ob 4. uri popoldne redni občni zbor.

— **Lov na tatove.** Vsled mnogih vlomov, ki so se te dni primerili v Bučki, Žamešku, Zaboretu in pri Sv. Primožu v občini Raka, je orožništvo s pomočjo 200 kmetskih mož dne 25. t. m. uprizorilo velik slov na tatove, ki pa je bil brez uspeha.

— **Odbor „Slovenskega pevskega društva“ v Ptaju** prosi vse gg. poverjenike, slavna pevska društva, č. pevke in pevce sodelujoče pri slavnosti dne 7. avg. v Mariboru, naj vramejo jim dopo slane note seboj, sicer bi jih manjkalno pri koncertu. Ker bode skupna pevska vaja prepotrebna, posebno gledo prednašanja novih skladb, pro

Ali zdaj razumete. Aron je delal uši, da je ž njimi trpinčil Egiptance; če je znal uši delati, potem je znal tudi iz praha denar delati, in če je to moč imel oče, zakaj bi je ne imeli njegovi sinovici?

— In ti bi se rad tega naučil pri ciganih?

— I kajpak, pa kako rad. Pa se tudi naučim. Le verjemite mi, cigani znajo res iz prahu delati ne samo uši ampak tudi denar. Ko sem bil njih jetnik, sem videl tri vreče čisto novih cekinov.

Magajni se je Laban smilil, ali sprevidel je, da s pametno besedo ničesar ne opravi.

— Laban, ti si osel, kadar boš to sam spoznal, pa pridi k meni. Če najdeš cigane, poizvedi, kje je Erazem in sporobi mi to. Z Bogom!

Magajna je odjezdil, dolgi Laban pa je smehljače gledal za njim, kakor mož, ki si je svest, da ima velikansko misel in kateremu se smilijo vse, ki njegove misli ne pojmi in ne morejo slediti poletu njegovega duha.

(Dalje prih.)

sijo se vse slavna društva, kakor tudi posamezne č. peske in pevci. Da pridejo že predpoldan v Maribor. Začetek koncerta bude ob pol 4. do pol 6. ure, torej bo za tiste udeležence jako ugodno, ki se žele odpeljati zvezdor ob 1/8. uri iz Maribora. Udeleženci, ki žele prenosišče, naj se obrnejo na lokalni odbor v Mariboru, na g. dr. Mil. Goriška, odvet. konc. v pisarni g. dr. Glašera.

— **Mapad na sodnikom.** Dne 28. t. m. se je vršila v Gradišču ob Soči obravnavna proti Antoniju Peressotu iz Romunske. Ko je proglašil sodnik, pristav Bresnig, odsodbo na dva meseca, je pegrabil Peressot križ na mizi, težak 6 kil, ter ga vrgel proti sodniku. Sodnik se je nagril proti vlagu, in tako ga križ ni zadel, marveč je priletel v steno ter napravil tam luknjo. Potem je pograbil Peressot še svečnik ter ga vrgel proti sodniku, ali ga tudi ni zadel. Na to so navzoči še mogli pridržati Peressota ter ga ukrotiti. Na klic sodnikov so prihiteli še drugi uradniki in stražniki, ki so odvedli Peressota v zapor.

— **Demonstracije v Trstu** so zdaj na dnevnem redu, a so velična temu, da arretira policija vsak večer večje število preveč razposajenih paglavcev, vendar brezpomembne. Par sto fantidev, iridentovcev in socialistov razgraja po ulicah in kolne list »Il Sole« z brezprimerno ostrostjo in z uničenjem neusmiljenostjo biča komoro in njene pričaste ter razkrinkava podjetje tistih ljudi, ki nosijo v Trstu zvonec v rokah. Lahone to boli zlasti sedaj, ko je prišla na dan afra z bombami, ko je očvidno, da se je v Trstu nameravalo s strašnimi budodelstvi prouzročiti morda celo revolucijo in mednaroden konflikt. V zadevi bomb je korespondenčni bir ob sedaj jako malobeseden. Hšne in druge preiskave, ki so trajale ves teden, so glasom poročila italijanski listov končane in je preiskovalni sodnik dr. Barzai to že sporabil policiji. Tudi zasliševanje otočencev je končano in se prične sedaj zasliševanje prič. Meščana delegacija je suspendirala tri mestne uradnike in nekoga mestnega učitelja, ki so zapleteni v afro z bombami.

— **Ljubljanska društvena godba** priredila jutri zvečer ob 8. uri v »Zvezdu« promenadni koncert s slednjim sporedom: 1.) Zajo: »Čarovnica iz Boissye«, ouvertura. 2.) Ziehrer: »La cessarske mesta«, valšek. 3.) Verdi: »Traviata«, fantazija. 4.) Parma: Intermezzo iz opere »Ksenija«. 5.) Kindl: »Sanjske slike«, potpourri. 6.) Atletter: »Ljubljavo kramljanje«, ga vota.

— **Ogenj na barju.** Dne 22. je v Bregu nastal na posestvu Matije Keržiča iz Pekla ogenj, ki so ga še po dva dneva zasliševanje otočencev.

— **Nesreča.** Včeraj so pripravili ob 2. uri 37 minut s poštnim vlakom 7letno Jožefo Stradičovo, hčerkico posestnika iz Spodnje Košane št. 38 na južni kolodvor in od tod z rešilnim vozom v deželno bolnico. Navedenka je pestovala doma pod hribom otroka, njen št. letni brat Ivan pa je zavil nanje neko skloko, ki jo je zadeval pod desno kočeno in ji zlomila nogo.

